

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA**

PROTOKOLAS

. Nr. 2019-02-26 95-93

Vilnius

Posėdis įvyko 2019 m. sausio 14 d. 14:30 val. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, 201 salėje, A. Vivulskio g. 11, Vilniuje.

Posėdžio pirmininkas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras Eitvydas Bingelis

Posėdžio sekretorius – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) Moterų ir vyrų lygybės skyriaus vyriausioji specialistė Ina Antaniškytė

Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

PRIDEDAMA:

Dalyvių sąrašas.

DARBOTVARKĖ:

1. darbotvarkės tvirtinimas;
2. kandidatės prof. D. Leinartės prisistatymas ir pritarimas jos kandidatūros kėlimui;
3. Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonės „01-01-01-08. Moterų ir vyrų lygių galimybių ir paskatų pasirinkti netradicines moterims ir vyrams profesijas įtvirtinimas ir moterų patekimo / sugrįžimo į darbo rinką palengvinimas taikant specialias praktines priemones“ įgyvendinimo aptarimas;
4. Kiti klausimai – Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2015–2021 metų programos veiksmų plano 2018–2021 metams priemonių nepriklausomos apžvalgos pristatymas.

2. SVARSTYTA. Kandidatės prof. D. Leinartės prisistatymas ir pritarimas jos kandidatūros kėlimui.

Komisijos pirmininkas pristatė kandidatę į Jungtinių Tautų moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto (toliau – Komitetas) pirmininkus prof. D. Leinartę. Prof. Dalia Leinartė yra lietuvių šeimos istorijos specialistė ir Vytauto Didžiojo universiteto profesorė. Į Komitetą D. Leinartė buvo išrinkta 2012 m. ir darbą pradėjo 2013 m. 2016 m. ji surinko didžiausią balsų skaičių ir buvo perrinkta į komiteto narius. 2017 m. ji tapo Komiteto pirmininke, o iki užimant šią poziciją D. Leinartė 2 metus ėjo Komiteto vicepirmininkės pareigas. E. Bingelis pažymėjo, kad pirmą kartą modernios Lietuvos daugiašalės diplomatijos istorijoje mūsų valstybės atstovė eina tokio aukšto lygio Jungtinių Tautų institucijos vadovės pareigas. Komisijos pirmininkas perdavė žodį D. Leinartei.

Prof. D. Leinartė padėkojo už tai, kad jos kandidatavimo klausimas jau trečią kartą yra įtraukiamas į Moterų ir vyrų lygių galimybių komisijos posėdžio darbotvarkę. D. Leinartė trumpai pristatė Komiteto veiklą, priminė, kad Lietuva yra ratifikavusi ne tik pačią Jungtinių Tautų Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (toliau – CEDAW), bet ir CEDAW Fakultatyvinį protokolą (toliau – Fakultatyvinis protokolas). Pagal Fakultatyvinį protokolą šalys narės turi galimybę pateikti individualius skundus. Prof. D.

Leinartė akcentavo tai, kad Komitetas iš Lietuvos nėra gavęs nei vieno individualaus skundo. Jei nėra teiktas individualus skundas, reiškia, kad apie CEDAW konvenciją žinoma tik institucijų lygmeniu ir CEDAW konvencija nėra pasiekusi visuomenės. Toliau prof. D. Leinartė supažindino su atliekamo tyrimo, susijusio su Fakultatyviniu protokolu, procedūra. Jeigu Komitetas gauna patikimą informaciją apie rimtus ir sistemingus Konvencijoje nustatytų teisių pažeidimus valstybėje dalyvėje, Komitetas gali pakviesti tą valstybę dalyvę bendradarbiauti tiriant minėtą informaciją ir pateikti pastabas. Atsižvelgdamas į pastabas, kurias gali pateikti atitinkama valstybė dalyvė, ir į kitą turimą patikimą informaciją, Komitetas gali paskirti vieną ar kelis savo narius atlikti tyrimą ir skubiai pateikti Komitetui išvadas. Išnagrinėjęs tokio tyrimo išvadas, Komitetas šias išvadas kartu su komentarais ir rekomendacijomis perduoda atitinkamai valstybei dalyvei. Profesorė paminėjo tris svarbius atliktus tyrimus – tyrimas dėl abortų uždraudimo Šiaurės Airijoje. Ataskaitoje konstatuota, kad nesuteikimas galimybės moterims pasirinkti abortą, tais atvejais, kai žinoma, kad vaikas neišgyvens, mirs ar gims neišnešiotas, yra pripažįstama ne kaip smurto prieš moteris forma, bet kaip kankinimo forma. Kiti paminėti tyrimai: Kanadoje atliktas tyrimas dėl aborigenų kultūros moterų žudymo ir Kirgizijos Respublikoje atliktas tyrimas dėl nuotakų vogimo. Skirtumas tas, kad moterys yra vagiamos ne religinei santuokai, bet sunkiam darbui, prilygstančiam vergovei.

Prof. D. Leinartė paminėjo keletą temų, ties kuriomis toliau dirbs eidama Komiteto pirmininkės pareigas: prekybos moterimis globalios prekybos sąlygomis tema, kurioje vyksta didelės diskusijos. Diskusijos yra itin svarbiuos ir siekiama, kad nebūtų globalaus prostitucijos legalizavimo. Tas, kas vadovauja darbo grupei jis yra moralinis autoritetas diskusijose, todėl gali įtakoti, kad nebūtų įteisinta globali prostitucija. Antra svarbi tema yra Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos rezoliucija 68/ 268 apie žmogaus teisių mechanizmo stiprinimą, kurios pagrindu bando priimti sprendimą dėl ataskaitų gynimo Jungtinių Tautų konvencijų komitetuose supaprastinimo. Pavyzdžiui, dabar yra siūlomas vienos ataskaitos modelis, kuris per vieną dieną būtų pristatomas atitinkamiems Jungtinių Tautų komitetams. Diskutuojama ar toks modelis pagerintų ataskaitų teikimo kokybę. Profesorė aptarė ir supaprastintos ataskaitos modelį, kuris skiriasi nuo dabar teiktos ataskaitos modelio.

Prof. D. Leinartei komisijos nariai uždavė klausimus, išsakė savo pastabas. Pavyzdžiui, pasinaudoti prof. D. Leinartės ekspertiniu autoritetu ir per žiniasklaidą viešinti individualių peticijų bei pačios CEDAW konvencijos žinomumą.

Profesorės D. Leinartės trečiai kandidatūrai į CEDAW komitetą buvo pritarta vienbalsiai.

NUTARTA. Pritarti prof. D. Leinartės kandidatūrai vienbalsiai.

Posėdžio pirmininkas

Eitvydas Bingelis

Posėdžio sekretorius

Ina Antaniškytė

Išrašą parengė

Ina Antaniškytė